

KLAGANDE

Unisport Scandinavia AB, 556562-0522

Ombud: Advokat Malin Håkansson och jur. kand. Anna Lapinska
Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB
Box 4291
203 14 Malmö

MOTPARTER

1. Malmö kommun

Ombud: Advokat Johan Tollgerdt och jur. kand. Annika Andersson
Advokatfirman Lindahl KB
Studentgatan 6
211 38 Malmö

2. Eputan AB, 556696-2634

Ombud: Svedborg Tennis & Sportgolv AB, 556485-5400
Box 14026
167 14 Bromma

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Malmös dom den 15 november 2012 i mål nr
10739-12, se bilaga A

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

Kammarrättens interimistiska beslut den 26 november 2012 upphör därmed
att gälla.

YRKANDEN M.M.

Unisport Scandinavia AB (Unisport) yrkar att kammarrätten förordnar om att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har skett varigenom anbudet från Eputan AB (Eputan) förkastas. Till stöd för sin talan anför Unisport i huvudsak följande. Av förfrågningsunderlaget framgår inte med önskvärd tydlighet hur anbudsgivaren ska visa att ska-kraven i förfrågningsunderlagets punkt 3.1 uppfylls. Detta innebär förstås inte att erbjudna produkter inte måste uppfylla samtliga ska-krav vid tiden för utvärdering av anbudet. Redan det faktum att Eputans anbud saknar bevis för – eller i vart fall en uttrycklig bekräftelse på – att ska-kraven uppfylls borde därmed innebära att anbudet anses bristfälligt och således borde ha förkastats.

Av ett utlåtande från Morten Gabrielsen, ISA Sport Nordics General Manager, framgår att det normalt krävs upp till ca 10+2 mm för att erhålla en stötdämpning av ca 30 procent, även om det i något fall också erhållits med 8+2 mm. Däremot får det anses osannolikt att erhålla 30 procent stötdämpning vid en konstruktion med en gummimatta om 3 mm, vilket motsvarar sviktskiktet i uppbyggnaden för den av Eputan erbjudna produkten Herculan ME XR 3+2 mm.

Det är givetvis möjligt att kontrollera hela systemets egenskaper efter installation. Det är däremot inte möjligt att i efterhand, när systemet väl är installerat, fastställa att systemet är godkänt enligt typ 4 samt att systemets toppbeläggning är av viss kvalitet och har begärd stötupptagningsförmåga. Dessa egenskaper måste verifieras innan produkten är installerad, vilket görs genom att leverantören i samband med upphandlingen uppvisar certifikat eller liknande.

Malmö kommun har inte rätt att bortse från sådan information som visar att vinnande anbudsgivare faktiskt inte uppfyller de i upphandlingen ställda kraven. Då det framgår av utvärderingsrapporten att Unisport erbjudit näst lägsta pris i upphandlingen har bolaget lidit skada till följd av kommunens åsidosättande av 1 kap. 9 § LOU.

Malmö kommun anser att överklagandet ska avslås och anför i huvudsak följande. I förfrågningsunderlaget har inte uppställts krav på att efterfrågad stötupptagningsförmåga ska styrkas med ingivande av testresultat eller något annat bevis. Anbudsgivare intygar genom inlämnande av anbud och genom att ange en viss teknisk lösning att de uppställda kraven uppfylls. Frågan om ett utförande är kontraktsevenligt bedöms först vid slutbesiktningen av den aktuella entreprenaden. Oaktat detta har Eputan, även under processen i förvaltningsrätten, försäkrat Malmö kommun om att den tekniska lösning bolaget kommer att leverera uppfyller de krav som uppställs i förfrågningsunderlaget. I denna del står ord mot ord och det är först när golvet är på plats och slutbesiktning av entreprenaden genomförs av utsedd besiktningsman som det faktiskt kan kontrolleras om golvet uppfyller uppställda tekniska krav på stötupptagningsförmåga.

Eputan – genom Svedborg Tennis & Sportgolv AB (Svedborg) – anser att överklagandet ska avslås och anför i huvudsak följande. Svedborg förvärvade per den 1 oktober 2012 inkråmet i Eputan och med detta även verksamheten. I inkråmet ingick utestående offerter och enligt fullmakt har bolaget rätt att föra talan för Eputan i detta ärende. Av produktblad, för den offererade produkten Herculan ME, framgår att uppställda ska-krav i upphandlingen uppfylls.

Unisport anser att kammarrätten inte ska beakta vad Svedborg anført samt anger bl.a. följande. Svedborg är inte samma juridiska person som Eputan och kan inte träda i sistnämnda bolags ställe i upphandlingen. Trots ingiven fullmakt saknar Svedborg behörighet att yttra sig i målet. Om det som Svedborg anført ändå ska beaktas får framhållas att uppfyllelse av SS-EN 14904 typ 4 kräver att toppbeläggningen testas separat. Svedborg synes dock göra gällande att det är tillräckligt att systemet som sådant testas för att uppfylla typ 4. Detta antyder att något separat test av toppbeläggningen inte skett och att det således inte finns något bevis för att golvet uppfyller typ 4 enligt standarden. Svedborg synes vidare ifrågasätta kravet om minst

30 procent stötupptagningsförmåga. Om det av Eputan erbjudna golvet faktiskt hade uppfyllt kravet hade dock kravet rimligen inte behövt ifrågasättas.

SKÅLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Fråga om vad som kan beaktas i målet

Svedborg har gett in en fullmakt som visar behörighet för bolaget att agera för Eputans räkning i fråga om utestående anbud daterade före den 1 oktober 2012. Då Svedborg därmed får betraktas som ombud för Eputan saknas skäl för att inte beakta vad Svedborg, för Eputans räkning, har anfört i målet.

Fråga om uppfyllelse av ska-krav

I förfrågningsunderlaget, RAM-beskrivning för utbyte av sportgolv för innebandy mm, punkt 3.1, anges bl.a. följande. Golv ska uppfylla kraven i SS-EN 14904 typ 4 (combined elastic). Stötupptagningsförmåga ska vara 59–70 procent. Ytlager ska utgöras av prefabricerad matta eller platslagd beläggning och ha en stötupptagningsförmåga av min. 30 procent.

I förfrågningsunderlaget har inte uppställts något krav på att anbud ska innehålla bevis i någon form för att kraven i punkt 3.1 är uppfyllda. Att Eputans anbud inte innehållit sådan bevisning utgör därför inte grund för att bortse från anbudet. Frågan är då om Unisport visat att det av Eputan offererade golvet inte uppfyller kraven.

Enligt en testrapport från SGS Intron den 2 mars 2012 avseende det av Eputan offererade golvet Herculan ME XR 3+2 uppfyller golvet kraven enligt NEN-EN 14904.

Unisport gör gällande att det inte framgår av rapporten att kraven för typ 4 enligt standarden är uppfyllda. Vidare anger Unisport bl.a. att uppfyllelse av typ 4 enligt standarden förutsätter att toppbeläggningen testas separat samt att ytlagret inte uppfyller kravet på en stötupptagningsförmåga om minst

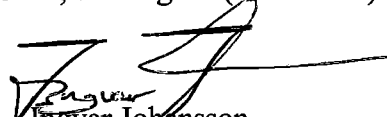
30 procent. Bolaget har därvid bl.a. åberopat ovannämnda utlåtande från Morten Gabrielsen enligt vilket det är osannolikt att sådan stötdämpning uppnås med en gummimatta om 3 mm. Vidare har bolaget åberopat en produktspecifikation för Herculana MF av vilken bl.a. framgår att ytbeläggningen 4+2 mm har en stötupptagningsförmåga om 13 procent. Unisport har också pekat på att namnet Herculana MF anges som benämning på toppbeläggningen för den produkt som testats av SGS Intron.

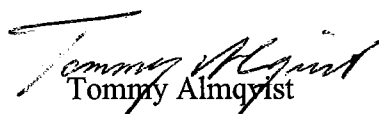
Eputan har mot detta anfört bl.a. att det följer av testrapporten från SGS Intron att produkten uppfyller kraven för klass C4. Vidare har Eputan anfört att produkten Herculana MF är en annan än den offererade produkten Herculana ME XR 3+2 mm.

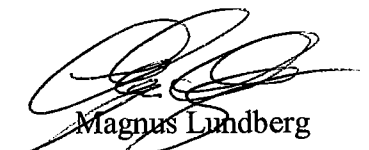
Kammarrätten konstaterar att det i testrapporten från SGS Intron anges toppbeläggningen "Herculana MF Blue". Därmed står inte klart att uppgifterna i produktbeskrivningen för "Herculana MF" är relevanta. Med hänsyn också till att Eputan angett att Herculana MF är en annan produkt än den offererade finner kammarrätten inte visat att Eputans anbud brister i uppfyllelse av kravet på att ytlaget ska ha en stötupptagningsförmåga om minst 30 procent. Enligt kammarrättens mening visar inte heller i övrigt det som Unisport framfört i målet, mot Eputans bestridande, att Eputans anbud brister i uppfyllelse av kraven i punkt 3.1. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Ingvar Johansson

Tommy Almqvist

Magnus Lundberg
referent

Anna Uhr

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1
Maria Persson

DOM
2012-11-15
Meddelad i
Malmö

Bilaga A

Mål nr
10739-12 E

Sida 1 (5)

SÖKANDE

Unisport Scandinavia AB, 556562-0522
Axeltoftavägen 180
261 35 Landskrona

MOTPART

Malmö stad
205 80 Malmö

Ombud: Advokat Johan Tollgerdt och jur. kand. Annika Andersson
Advokatfirman Lindahl KB
Studentgatan 6
211 38 Malmö

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår Unisport Scandinavia AB:s ansökan om ingripande enligt LOU.

Förvaltningsrätten avvisar Unisport Scandinavia AB:s yrkanden om att rätten ska förordna om genomförande av test av vinnande anbuds golvsystem och om formerna för sådant test, liksom bolagets yrkande om skadestånd.

Dok.Id 133269

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 4522	Kalendegatan 6	040-35 35 00	040-97 24 90	måndag – fredag
203 20 Malmö		E-post: forvaltningsrattenimalmo@dom.se		08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Malmö stad genomför en upphandling avseende totalentreprenad för utbyte av sportgolv på Bellevuestadion. Upphandlingen genomförs med förenklat förfarande enligt LOU. Enligt tilldelningsbeslut har Eputan AB (Eputan) tilldelats kontraktet.

Unisport Scandinavia AB (Unisport) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse vidtagits på så sätt att vinnande anbud förkastas och att Unisport tilldelas uppdraget. I andra hand yrkas att förvaltningsrätten förordnar att utvärderingen ska göras om. Som grund för sin talan anför Unisport bl.a. följande. Av förfrågningsunderlaget framgår att sportgolvet ska uppfylla kraven i SS-EN 14904 typ 4 för kombinationselastiska golv och att stötupptagningsförmågan för golvet ska vara 59-70 procent. Vidare framgår att det ytlager som ska utgöras av prefabricerad matta eller platslagd beläggning ska ha en stötupptagningsförmåga av minimum 30 procent. Det finns ett antal certifierade institut som testar golv. Vid kombinationselastiska golv testas hela systemet, dvs. undergolvet samt toppbeläggningen. Klarar man typ 3 eller 4 för golvet skrivs detta in i rapporten och det finns då ett bevis på att golvet är testat och vilken typ av krav det klarar. Om inte golvet blir godkänt finns det dock en testrapport med golvets uppmätta egenskaper. I Eputans anbud finns det inget certifierat EN-norm testresultat som styrker att skall-kraven är uppfyllda.

Eputan har gått in med en toppbeläggning som de kallar 3+2 mm. Inom branschen vet man att en sådan beläggning högst klarar 10-15 procent i stötupptagning, vilket inte är i närheten av de skall-krav som uppställts. Det är ju då inte så konstigt att Eputan har det billigaste priset. Det finns ingenting i Eputans anbud som styrker att man gått in med ett sportgolvssystem som klarar kravet på typ 4 för kombinationselastiska sport-

golv och att systemet har en toppbeläggning som klarar kravet på minimum 30 procent i stötupptagning. Av de testresultat som Eputan skickat in i efterhand framgår med all tydlighet att offererad toppbeläggning inte klarar kravet på 30 procent. Testresultatet visar att Herculan 4+2 mm klarar 13 procent. Detta innebär ju att 3+2 mm klarar lägre än detta. Eputans anbud borde därmed ha förkastats.

Om Malmö stad får rätt vill Unisport att förvaltningsrätten tar ett beslut om att ett test ska genomföras av Eputans golvsystem och att Unisport får närvara vid ett sådant test. Om Eputan vid sådant test inte uppfyller ställda krav vill Unisport att förvaltningsrätten beslutar att golvet antingen ska rivs ut i sin helhet alternativt dömer staden att betala skadestånd till Unisport.

Malmö stad bestrider bifall till ansökan om överprövning och anför i huvudsak följande. Staden har inte sådan detaljkunskap om golvbeläggning och stötupptagningsförmåga att man på handlingarna kan avgöra om den färdiga entreprenaden kommer att uppfylla ställda krav. Av ABT 06 följer att bedömningen av huruvida entreprenören har uppfyllt de krav som uppställts på entreprenaden görs vid en slutbesiktning. Om det inte finns anledning att anta något annat förutsätter staden således att de lösningar som offereras av anbudsgivarna uppfyller de i förfrågningsunderlaget uppställda kraven på entreprenaden. Den slutliga prövningen av om den efterfrågade funktionen uppfylls sker vid slutbesiktningen. Staden har inte i förfrågningsunderlaget uppställt några krav på att testresultat eller rapporter ska bifogas till anbudet och inte heller finns det något krav med innebörd att några andra bevis ska ges in till styrkande av att offererad teknisk lösning uppfyller ställda krav. Eftersom staden inte har uppställt några krav på testresultat eller bevis är man dessutom förhindrad att göra sådan prövning vid anbudsprövningen. Ett sådant tillvägagångssätt skulle således direkt strida mot de grundläggande principerna om likabehandling och trans-

parens. Staden har genomfört den aktuella upphandlingen i enlighet med LOU och i enlighet med förfrågningsunderlaget.

DOMSKÄL

Enligt 16 kap. 4 och 6 §§ LOU kan rätten pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och, på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Därvid gäller att förvaltningsrätten endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Härvid gäller att en upphandlande myndighet inte får anta ett anbud som inte uppfyller kraven enligt förfrågningsunderlaget.

I det i målet aktuella förfrågningsunderlagets rambeskrivning anges i punkt 3.1 bl.a. följande. Golvet ska uppfylla kraven i SS-EN 14904 typ 4 (combined-elastic). Stötupptagningsförmåga ska vara 59-70 %. Ytlager ska utgöras av prefabricerad matta eller platslagd beläggning och ha en stötupptagningsförmåga av min. 30 %.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att rätten, i fråga om åtgärder, endast kan besluta att en upphandling ska göras om eller att den får avslutas först efter rättelse. Förvaltningsrätten har således inte möjlighet att i det enskilda fallet förordna om vilken eller vilka anbudsgivare som ska tilldelas kontraktet. Inte heller har förvaltningsrätten möjlighet att, på sätt som

Unisport yrkat, förordna om att ett test ska utföras av golvet eller att ett golv ska rivs ut.

En leverantör som lidit ekonomisk skada på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot bestämmelserna i LOU kan väcka talan om skadestånd i allmän domstol. Det ankommer således inte på förvaltningsrätten att inom ramen för ansökan om överprövning pröva angivet skadeståndsanspråk.

De i förevarande fall i förfrågningsunderlaget uppställda kraven avseende kombinationselastiska golv och stötupptagningsförmåga utgör s.k. skallkrav. Unisport gör gällande att Eputans anbud inte uppfyller skallkraven avseende kombinationselastiska golv och stötupptagningsförmåga då Eputan till sitt anbud inte bifogat ett EN-norm test. Av förfrågningsunderlaget framgår inte att en anbudsgivare ska bifoga ett sådant test till anbudet för att visa att man uppfyller kraven. Malmö stad har inte haft att förkasta Eputans anbud i avsaknad av testresultat som inte efterfrågats i förfrågningsunderlaget. I upphandlingen har staden således inte funnit anledning att förkasta Eputans anbud. Enligt förvaltningsrätten har Unisport inte förmått visa att Eputans anbud inte uppfyller de ställda kraven. Mot bakgrund härav finner förvaltningsrätten att Unisport inte förmått visa att Malmö stad har brutit mot bestämmelserna i LOU. Det finns därmed inte skäl för ingripande enligt 16 kap. 4 och 6 §§ LOU. Unisports ansökan härom ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Ola Brändström

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska undertecknas av klaganden eller dennes ombud och ges in i original samt innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.